

Asia: VN/33945/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

-

2. Oppimisen tukea ja erityisopetusta koskevat säädösehdotukset

-

3. Lukiokoulutuksen rahoitusperusteita koskevat säädösehdotukset

Esitetty malli on oikea suuntainen, mutta se ei huomioi pienten kuntien perusopetuksen riippuvuutta lukiokoulutuksesta. Perusopetuksen aineenopettajista 99% opettaa myös lukion puolella. Virat ovat joko perusopetuksen ja lukion yhteisiä lehtoreita tai lukion ja perusopetuksen yhteisiä lehtoreita. Mikäli esimerkiksi Simon kunnasta häviäisi lukio, samalla se romuttaisi myös perusopetuksen aineenopetuksen. Perusopetuksen tunnit eivät riitä kattamaan aineenopettajan opetusvelvollisuutta. Simoon kulkee suurin osa opettajista Oulusta ja tämä on mahdollistanut sen, että meillä on kelpoiset opettajat sekä peruskoulussa että lukiossa. Mikäli lukion tunnit poistuvat, ei Simon kunta saa kelpoisia aineenopettajia. Perusopetuksen ja lukion symbioosi täytyy siis huomioida rahoituksessa.

Lukiota ei voi tarkastella siis yksinään ilman perusopetusta. Mikäli lukiokoulutus siirtyy viereiseen kuntaan, tämä aiheuttaisi sen, ettei laadukasta perusopetusta voida pienissä kunnissa toteuttaa.

Simon kuntakeskus on lähellä Kemiä (27km), mutta kunta on pinta-alaltaan laaja. Julkisia kulkuyhteyksiä ei ole ja lukiolaiset kulkevat mahdollisuuden mukaan perusopetuksen koulukyydeissä.

Syrjäisyysluvun määrittäminen asukastiheyden mukaan ja sen suora vaikutus rahoitukseen sisältää riskin, joka voi pahimmillaan lakkauttaa pienten kuntien lukiot. Tällä on suora vaikutus perusopetuksen laatuun ja opetussuunnitelman mukaisen opetuksen toteuttamiseen.

4. Englanninkielistä lukiokoulutusta, opiskelijavalintaa ja ylioppilastutkintoa koskevat säädösehdotukset

-

5. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta koskevat säädösehdotukset

Pienissä lukioissa on vain vähän kokemusta lukiodiplomeista ja välttämättä lukiodiplomia ei edes ole tarjolla nykyisessä opetussuunnitelmassa. Vähäinen kokemus ja vertaisryhmän puute (esim. musiikin harrastajat) on ongelma pienissä lukioissa. Lukiodiplomi vaatisi vahvaa ohjausta, jonka myötä opiskelija voisi arvioida, onko hänellä taitoja lukiodiplomin vaatimaan itsenäiseen työskentelyyn.

Valinnaiset opintojaksot toteutuvat heikosti pienissä lukioissa. Opintojaksoja tarjotaan joka toinen vuosi ja pienen osallistujamäärän vuoksi ei edes silloin. Tämä antaa pienen lukion opiskelijalle heikot mahdollisuudet lukiodiplomin suorittamiseen.

Toisaalta lukiodiplomi ja sen liittäminen osaksi ylioppilastutkintoa parantaa taideaineiden asemaa, joten syventävien opintojaksojen toteutuminen ja taideaineiden asema ylipäätään voisi parantua lukiodiplomin vuoksi.

Lukiodiplomin liittäminen ylioppilastutkintoon on aivan uusi asia ja mahdollisia tehtäviä on vasta spekuloitu. Tähän ei Simon lukiolla ole pienenä lukiona erityistä lausuttavaa.

6. Tilauskoulutusta koskevat säädösehdotukset

-

7. Muut kommentit

-

Tikka Hanna
Simon kunta